

ja waewa, kui heinamaade rookimine, ja kaju ei ole üheks ega kahes aastaks, waid jäädaw.

Kui kõik toas ja õues, põllul ja heinamaal läbi waadatud oli, istuti kesi õue murule maha, toodi kodunt kaasa wõetud kormist paar joodawa wiina pudelit, mõned klaasid ja koogid wälja, mis noore abielu rahwa ja uue maja õnne peale joodi ja tüki kooki peale hammustati. Siis wõeti weel tükk aega magusat juttu, enne kui koju tagasi sõideti, kust pärast õhtu sööma kõik pulmalised üheskoos äralaskusiwad.

— Juhtume õnne korral ükskord Else pulmapidudele, siis loodame neist palju pikemalt rääkida, sest sinna aeani on meie Gesticahwas wiist juba nii kaugelt saanud, et kahetsa ja kümne kopikase kalendriga enam ei leppi, waid sähardusi kalendrid himustawad kui Sakslastel ja muul rahwal: „Almanaki“ nime all igal aastal mitmest poolt tuakse, kus kenad pildid ja pikad lugemised sees: seal leiame tarwilist ruumi kõige pikemate pulma ja muu pidudele.

Suwel ei juhtunud meie sõbradele midagi iseliku järgesi, mis laiemalt maksaks kõneleda, sellepärast sõnime sügise piirele ja kinnitame mahajäetud jutustamise eie kooli külge. Uus wallakoolmeister, üks noor, ales poisimees, oli rohkem kolm aastat kihelkonnakoolis õpinud ja hiljemine ühes suuremas kihelkonnas paari aastat kõstri abiline olnud. Tema oskas kaunisti Saksa keelt; tunnistuse kirjand leiti laitmata, nõnda ku läbikatsumisel küllalte koolmeistri osawust; ja mis kõige enam wäärt: tema oli juba lapsi õpetanud, seal wana

kõstri jubatamisel enmast õpetamise wiisiga tutwustanud. Mõnus õpetamise wiis on üks loomulik anne, mis inimene õpimise läbi üksi ei wõi saada, aga kellel seesugust loodut annet on ja tema koolitamise läbi seda püüab kaswatada, sest kaswab mees, kes laste waimu põldu nõnda oskab harida, et iga külwatud seeme iwa seal idanema lähäb. Selle poolt leitakse suurema osa praeguste koolmeistrite küllest wäga palju puudust, mis enne ei lõppe, kunni kõik nooremad koolmeistrid täielikuma ja parema õpetuse wiisiga on tutawaks saanud: Peale seda peab neil küllalist lusti ja ammeti truust olema, sest kus need kaks puuduwad, seal ei tohi täielist ammetniku ial loota, waid mees jääb eluaeg — palgaliseks. —

Ehk kül ettearwamist mööda kool esimesel Mihkli fuu pääwal juba pidi algama, waltas ommetegi asi natuke pikemale, nõnda et nädal enne Mihlipääwa kooli wast wõis alustada. Sealgi leiti weel palju wanemaid, kes warase kooli hakkatuse wasta tõrkusiwad, sest et neil lapsi kodu, — osalt karjas, osalt muu tööde juures — kibedast tarwis lähäb. Peeter Wõisland, kes midagi hakkatud tööd poolele ei jätnud, käis mööda walda perest peresse, mõnes mittukorda, noomis wastatõrkujaid ja õpetas neid, kuda nemad kewadel ja sügisel laste abita wõisid korda saada. Tema seletas neile, et kooliõpetus lastele palju suuremat tulu kaswatab kui karjas käimine. Aga inimestel ei ole ehitjalt midagi rassem, kui wanast haritud wiisist wõõrdumine, misga nemad maast madalast õpinud ja otsekui ühte kaswanud on. Sellepärast ei toha ükski uuendus